

Warszawa, dnia 26 stycznia 2010 r.

Minister Spraw Zagranicznych

874/2114/16/10/8983

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Rafała Muchackiego (pismo nr BPS/DSK-043-2345/10 z dnia 20 stycznia 2010 r.) złożone na 47. posiedzeniu Senatu w dniu 13 stycznia 2010 r., przedstawiam następujące wyjaśnienia:

MSZ podziela znaczną część ocen senatora Rafała Muchackiego, jakie w odniesieniu do sytuacji Polaków w Republice Czeskiej i Republice Litewskiej sformułował on w swym oświadczeniu.

Pragnę zapewnić, że problemy mniejszości polskiej na Litwie są nam dobrze znane i niezmiennie należą do priorytetów w działalności resortu. Ten specjalny stosunek do wspomnianej problematyki wynika ze świadomości, że nierozwiązane od lat sprawy coraz bardziej niekorzystnie oddziałują na sytuację i samopoczucie Polaków na Litwie oraz na polsko-litewskie relacje polityczne. Nieustannie monitorujemy sytuację Polaków na Litwie i utrzymujemy stały kontakt z reprezentantami polskiej społeczności. Sprawy polskiej mniejszości są tematem rozmów ministra spraw zagranicznych z litewskimi partnerami oraz są zawarte w agendach rozmów prezydenta, premiera i innych najwyższych przedstawicieli państwa. Jednocześnie zauważam, że krytyczne oceny strony polskiej prezentowane były także na forum instytucji europejskich.

Trudno politykę władz litewskich wobec mniejszości polskiej nazwać, jak uczynił to senator R. Muchacki, „polityką dobrych chęci”. W sposobie realizacji *Traktatu z 1994 r.*, pomijającym wiele postanowień artykułów dotyczących mniejszości, w powolnej implementacji do litewskiego systemu prawnego *Konwencji Ramowej RE o ochronie mniejszości narodowych*, w stanowionych obecnie przepisach prawa, a przede wszystkim w konkretnych decyzjach dotyczących mniejszości, trudno dostrzec dobrą wolę władz litewskich. W efekcie, mimo wszystkich działań samej mniejszości i wspierającej ją Polski,

sytuacja Polaków na Litwie nie poprawia się. Stan rzeczywisty na Litwie, w stosunku do obserwacji wykorzystanych w oświadczeniu, pogorszył się ostatnio jeszcze bardziej, gdyż od dnia 1 stycznia 2010 r. straciła moc prawną litewska *Ustawa o mniejszościach*.

MSZ zależy na tym, by sytuacja prawna i faktyczna polskiej mniejszości na Litwie była coraz lepsza, by nie rzutowała negatywnie na poziom polsko-litewskiej współpracy oraz, by przybliżała się do „modelowych standardów współżycia i respektowania praw mniejszości narodowych”, o których w swym oświadczeniu wspomina senator R. Muchacki, przywołując przykład współpracy na pograniczu niemiecko-duńskim. Osiągnięcie takiego stanu rzeczy wymagać jednak będzie nie tylko czasu, ale dalszych konsekwentnych działań MSZ i wszystkich jego partnerów oraz minimalnej chociaż zmiany nastawienia i sposobu myślenia władz litewskich o mniejszościach.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski